

Förslag till utskottsinitiativ om avskaffat tillståndskrav för polisens kameraövervakning

Regeringen tillsatte den 26 november 2015 en utredning för att se över kameraövervakningslagen. Lagen behöver förändras för att bland annat förbättra möjligheterna till kameraövervakning på brottsutsatta platser. När regeringens utredning presenterade förslag till en helt ny kamerabevakningslag (med förslaget ikraftträdande den 25 maj 2018) konstaterade många att förslaget inte skulle göra det enklare för polisen att bedriva nödvändig kameraövervakning.

En av utredningens experter skrev ett särskilt yttrande som bifogades utredningen. Hon ansåg att tillståndskravet borde ha slopats för polisen. Polismyndigheten har senare i bland annat sitt remissvar riktat liknande kritik mot lagförslaget. Polisen anser att utredningens förslag innebär att svensk polis ges sämre förutsättningar än polis i övriga europeiska länder att inhämta uppgifter i syfte att bekämpa brott och att utredningens förslag faktiskt innebär att polisens kamerabevakning begränsas. Det finns flera exempel på länder i Sveriges närhet där tillståndsplikt för polisens kameraövervakning inte föreligger, däribland Norge, Danmark och Finland. Polisens nationella projektledare för kameraövervakning på nationella operativa avdelningen, NOA, konstaterar att utredningens förslag inte matchar samhällsutvecklingen och polisens ökade behov.

Polisens intresse av att kunna använda kameraövervakning behöver liksom all annan övervakning vägas mot andra intressen, där den konventionsgrundade rätten till privatliv väger tungt. Men detta innebär i sin tur inte att den myndighet som har till uppgift att bekämpa brottslighet måste vara underkastad dagens komplicerade och tidskrävande tillståndsförfarande. Polisen måste kunna agera mycket snabbare än i dag för att bryta situationer där otryggheten är mycket stor på brottsutsatta platser.

Alliansen har tidigt pekat på att det behövs en möjlighet för polisen att enklare kunna sätta upp övervakningskameror. Regeringen drar förslaget i långbänk. Istället för att skyndsamt komplettera bristerna i utredningens förslag vill regeringen först genomföra utredningens förslag för att sedan genomföra eventuella ändringar vad gäller polisens tillståndsplikt. Risker är stor att en sådan förändring tar för lång tid.

Kameraövervakning är ett viktigt verktyg för att öka den enskildes känsla av trygghet och för att klara upp brott. Rätt använd fungerar kameraövervakning som ett verkningsfullt komplement till andra åtgärder, däribland en stark och kontinuerlig polisen närvaro. Med övervakningskameror på särskilt brottsutsatta ställen får polisen fram mer bevisning, kriminella kan lagföras och vi kan få ett bättre förebyggande arbete. Det här gör att kriminella inte kan ta kontroll över torg eller områden på samma sätt som i dag.

Situationen inom svensk polis är ytterst ansträngd och kriminella gäng flyttar fram sina positioner i städerna. Polisen behöver bättre verktyg för att möta brottsligheten. Polisen själv är tydlig med att kameraövervakning är av stor betydelse för att bekämpa brott.

Regeringen tar inte ansvar för att möta utvecklingen. Detta föranleder oss att föreslå ett utskottsinitiativ. Riksdagen bör tillkännage för regeringen att senast när den nya kamerabevakningslagen träder i kraft ska tillståndskravet för polisens kameraövervakning avskaffas och ersättas av anmälningsplikt. Ikraftträdandet av den nya lagen får inte försenas av denna komplettering varför arbetet med att ta fram ett sådant förslag bör prioriteras.

I anmälningen av beslut om kameraövervakning ska det även ingå en redovisning av skälen till att andra åtgärder visat sig otillräckliga. På så vis förebyggs att kameraövervakning blir ett substitut för aktivt

2017-11-30

polisarbete. Det ska finnas kontrollmekanismer för att säkerställa att polisens kameraövervakning sker på välavvägda grunder och på platser där den verkligen behövs. Det borttagna tillståndskravet ska utvärderas efter två år för att analysera ändringens effekter på bland annat brottsligheten, brottsupplärningen och den personliga integriteten.

Tomas Tobé (M)

Johan Hedin (C)

Roger Haddad (L)

Andreas Carlson (KD)